

MIEJSCA PAMIĘCI

Kraków

Park im. Wojciecha Bednarskiego

Park im. Wojciecha Bednarskiego

REGULAMIN PARKU

Rada Miasta Krakowa ustanowiła Park im. W. Bednarskiego Parkiem Miejskim w trosce o zdrowie mieszkańców Krakowa oraz do ochrony zieleni i walorów krajobrazowych miasta. Uważa obowiązującymi polskie zasady regulaminu korzystania z parku, aby te zostały ściśle przestrzegane.

§1. Tera parku służy do wypoczynku oraz aktywnej rekreacji w miejscach do tego przeznaczonych.

§2. Na obszarze parku obowiązują także:

- 1) zabranianie leżenia,
- 2) rzucanie i uszkodzenia roślinności oraz rozkopywanie gruntu,
- 3) niszczenie i uszkodzanie urządzeń, barwników i zabawek,
- 4) spożywanie napojów alkoholowych,
- 5) pozostawianie pałęcych się przedmiotów oraz palenia ognisk bez zgody administratora,
- 6) powodzenie hałasu, a także używanie sprzętu nagłośniowego bez zgody administratora,
- 7) wnoszenie i używanie materiałów protokolnych, wybuchowych i szkodliwych substancji chemicznych,
- 8) wjazd własnych pojazdów bez zgody administratora,
- 9) prowadzenie psów bez smyczy i bez kagańca,
- 10) handlu i usług bez zezwolenia administratora parku,
- 11) umieszczania bez zgody administratora tablic, napisów oraz ogłoszeń,
- 12) organizowania imprez bez zgody administratora.

§3. Naruszenie postanowień regulaminu podlega karze pieniężnej w wysokości wykreślonej.

§4. Skargi i wnioski dotyczące obsługi oraz spraw porządkowych należy zgłaszać do Zarządy Parku.

ZARZĄDCA PARKU:
Zarząd Zieloni Miejskiej w Krakowie
ul. Władysława Reymonta 30, 30-099 Kraków
tel. 0 201 01 40, www.zim.krakow.pl

TELEFONY ALARMOWE:
EUROPEJSKI NUMER ALARMOWY 112
STRAŻ MIEJSKA 986
POLICJA 997
STRAŻ POŻARNA 998
POGOTOWIE 999

ADRES:
UL. PARADNA /
UL. KRZEMIONO

Legenda:

- wejście do Parku
- Glorietta
- altana
- plac zabaw
- pomnik Wojciecha Bednarskiego
- toalety
- pitnik
- siłownia zewnętrzna

TU JESTEŚ

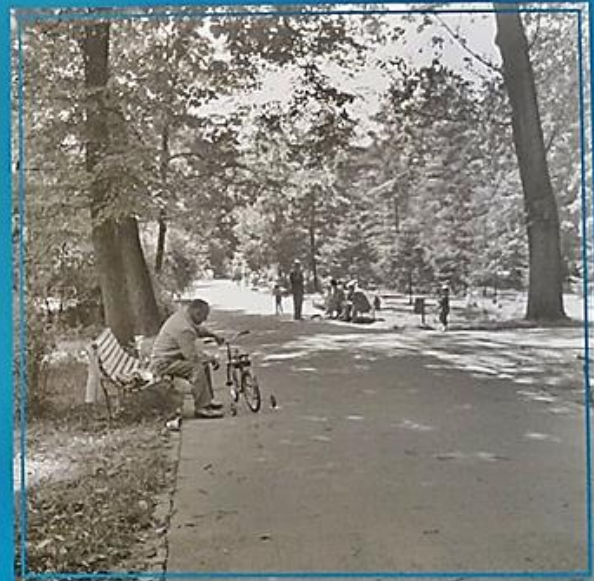
 Kraków

Park Bednarskiego

Popiersie Wojciecha Bednarskiego dłuta Stanisława Popławskiego, fot. Tadeusz Bednarski, 1977, ze zbiorów Muzeum Krakowa

W Parku Bednarskiego, fot. Józef Lewicki, ze zbiorów Muzeum Krakowa

Po połączeniu Podgórze i Krakowa park powoli popadał w zapomnienie. Jeszcze w latach 20. XX w. powstało tam boisko, które zimą zamieniano w bardzo popularną ślizgawkę. W 1937 roku w parku z inicjatywy wiceprezydenta Witolda Ostrowskiego ustawiono zaś popiersie Bednarskiego dłuta Stanisława Popławskiego. W latach 50. otwarte zostało niedostępne dotąd, a obecne w planach Bednarskiego „zalesienie”. W 1964 roku zbudowano szerokie schody prowadzące do parku od ulicy Zamojskiego. Największe zaniedbanie dotknęło park w latach 80. XX w. – usunięto krzewy stanowiące element kompozycji parku, a dopuszczono do niekontrolowanego wzrostu samosiejek, które zaburzyły układ i charakter ogrodu. Wyasfaltowano też uliczki, pozbawiając park tajemniczości. Zniknął „domek ogrodnika”, zarosły punkty widokowe, z których można było podziwiać rozległe panoramy Krakowa.

Dzięki rewitalizacji park zaprezentował nam swoje „nowe-stare” oblicze. Niech cieszy nas i następnym pokoleniom podgórczan i krakowian, jak chciał Wojciech Bednarski, i pobudza do działania, do działania dla dobra historii przez dobro wspólnoty.

opracowanie merytoryczne i graficzne:
Muzeum Krakowa
Muzeum Podgórze,
ul. Limanowskiego 51

Kraków-Podgórze 2023

podgorze@muzeumkrakowa.pl
facebook.com/muzeumpodgorza/

MUZEUM KRAKOWA · INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

MECENAS MUZEUM

 WODOCIĄGI
Miasta Krakowa

PARTNERZY

 KÄRCHER

 ZAKŁAD
DZIAŁALNOŚCI
KRAKOWA

PATRONI MEDALNI

 TVP3
KRAKÓW

 RADIO
KRAKÓW

 Radio
Kraków
Kultura

 krakow.pl

 Kraków Culture

 JUST
MAG

Wielmożnemu

Wojciechu
Kowalewskiemu

Bednarskiemu

Dyrektorowi

nadaje Rada miejska uchwała z
dnia 8 października 1896 w uznaniu
położonych zasług okolicznie
kształcenia miasta przez założenie
ogrodu miejskiego na Terze-
mionkach obywatelstwo hono-
rowe miasta Łódź.

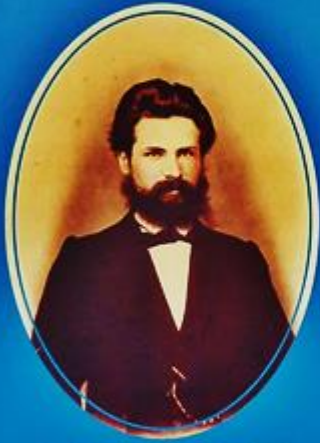
Łódź dnia 12^{go}

Grudnia

1896

1915

Wojciech Bednarski

Wojciech Bednarski ok. 1865 roku, fot. J. Szewc, Galeria Bednarskich

Wojciech Bednarski siedzący przy stoliku w ogrodzie w Parku im. Wojciecha Bednarskiego, ok. 1885 z pomnikiem rodziny Bednarskich, Galeria Bednarskich

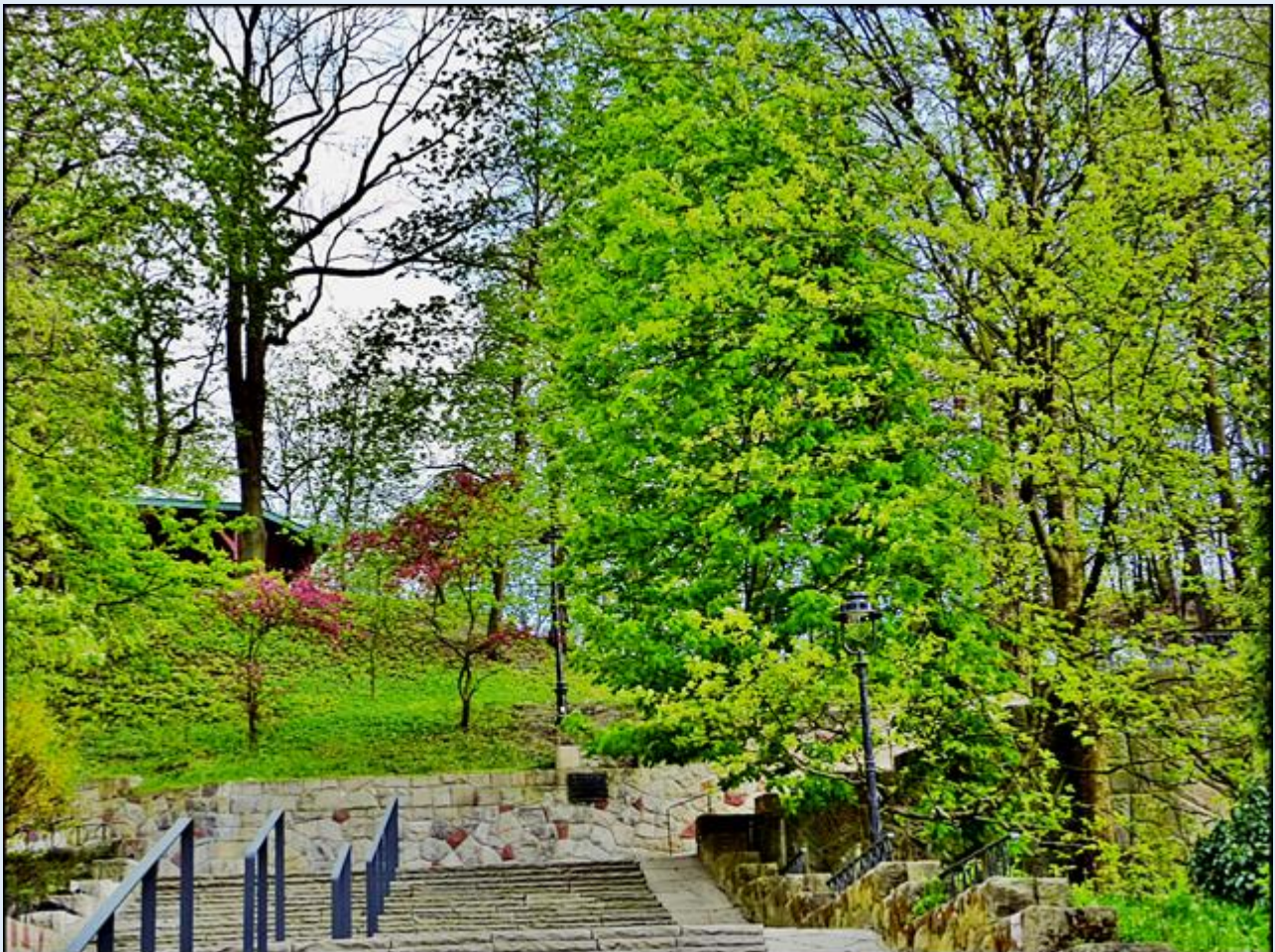
Wojciech Bednarski w szkole w Podgórzu, fot. J. Szewc, Galeria Bednarskich

Urodził się 12 stycznia 1841 roku w Kunicach koło Gdowa jako dziesiąte, najmłodsze dziecko Jana Bednarskiego i Katarzyny Kasprzyk. Był społecznikiem, pedagogiem, dyrektorem podgórskich szkół ludowych, pomysłodawcą i założycielem wielu organizacji społecznych, miłośnikiem przyrody, twórcą pierwszego miejskiego parku w Podgórzu, dziś znanego jako Park im. Wojciecha Bednarskiego.

Był niezwykle zdolnym dzieckiem. Bardzo szybko nauczył się czytać i pisać od swoich starszych braci. Po ukończeniu szkoły elementarnej najprawdopodobniej wyruszył do Wieliczki, aby kontynuować naukę w seminarium nauczycielskim. Do Podgórza – nowego, rozwijającego się miasta, przybył w 1855 roku i przeżył tu ponad pół wieku.

WYSTAWA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Kraków Culture

mąż ojciec dziadek pradziadek

Tadeusz (1838-1912) – najstarszy z dzieci Państwa Bednarskich, urodzony 18 lipca 1838 r. w Podgórzu, maturzysta II Gimnazjum im. Józefa przy Świątyni, doktor praw Uniwersytetu Jagiellońskiego, adwokat. Jedną z najbardziej znanych prac wydanych przez niego spraw, była ta o Moriske Dico, w którym to sporze i węgierskim magistrat Christianem ks. Rohoniche, reprezentował interesy hr. Władysława Zamojskiego oraz łowczyznia łobzowskiego, w którym pełnił funkcję czeska zarządca.

Adam (1869-1941) – maturzysta II Gimnazjum im. Józefa Sobieskiego w Krakowie, ukończył studia lekarskie w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, uzyskując doktora w dziedzinie lekarskich, następnie pracował w krakowskich szpitalach jako okulista, habilitację uzyskał już na Uniwersytecie Jana Kazimierza w Łodzi. Profesor medycyny okulistycznej, dyrektor oddziału okulistycznego Szpitala Uniwersyteckiego w Łodzi, dyrektor Kliniki Okulistycznej tamże w Łodzi.

Bolesław (1877-1928) – doktor chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego, związany z przemysłem rafinacyjnym w Górnym.

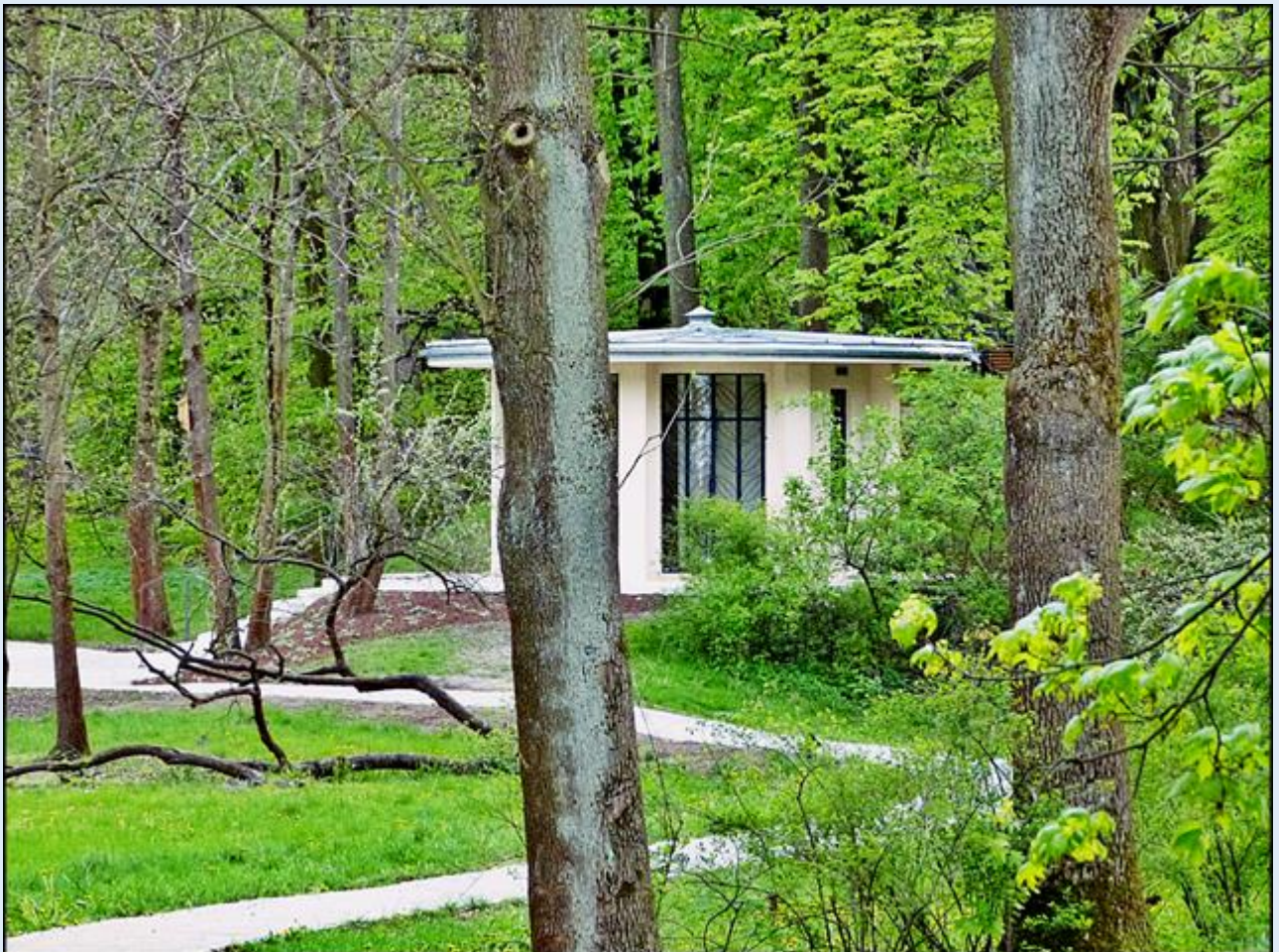

Julia z Adamowicz Bednarska (1864-1948) – samowolka, córka Władysława Bednarskiego, 104 lat dożyła w domu w Krakowie.

Zimą siedzieliśmy grzecznie w salonie, a moja mama grała na fortepianie i śpiewała rozmaite pieśni włoskie i neapolitańskie. Potem był podwieczorek, zawsze był miód do chleba. Latem po podwieczorku schodziliśmy do ogrodu, a dziadek chodził po ogrodzie i długo bardzo ścinał kwiatki, róże i inne i tworzył bukiety, duże i piękne, i wręczał mojej mamie z wielką galanterią.
Józef Bednarski, Neapolitanerka wspomina

WYDZIAŁ KRAKÓW - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Muzeum Krakowa

twórca ogrodu szkolnego

Podgórze w Krakowie. Widok z Bractwa, 1814. Archiwum Muzeum Krakowa

Nie wiadomo, kiedy dokładnie w wyobraźni Bednarskiego narodził się pomysł zorganizowania parku – brakującego elementu, który tworzyłby komplementarną całość z budującym swą zamożność i wizerunek przemysłowym Podgórzem. Prace nad urządzeniem przyszłego parku Bednarski rozpoczął w 1884 roku. Jako przywiązany do ideału wzmocnienia tężyzny fizycznej u młodzieży w otoczeniu natury, stworzenia miejsca dla spotkań rodzinnych i sąsiadzkich, propagator „sokolich” ćwiczeń poprosił wówczas Radę Miasta Podgórze o udostępnienie nieczynnego kamieniołomu nad Rynkiem Podgórzem na potrzeby urządzenia przyszłego ogrodu. Z relacji Bednarskiego wiemy, że ówczesny burmistrz Podgórze Florian Nowacki przychylił się do prośby, udostępniając dyrektorowi 1456 m², które polecił „kosztem gminy oszaktatować”. Rozległa kotlina kamieniołomu związana jest z legendą o Mistrzu Twardowskim. Stąd wywodzi się jej nazwa: „szkoła Twardowskiego”. Teren ten, ze względu na kamieniste podłoże, nie sprzyjał nasadzeniom.

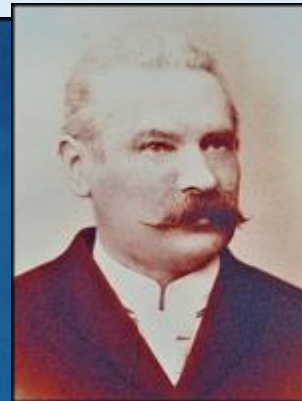
Bednarski zajął się jednak arcytrudnym zadaniem urządzenia „dzikiego ogrodu”, posadzeniem drzew na nagiej skale. Nie mogąc liczyć na pomoc miasta, prace sfinansował z własnej kieszeni. Zaś w pracach pomagali mu jego uczniowie ze szkoły przy ul. Mickiewicza (dziś Zamojskiego) – niwelując pagórki, urządzając chodniki, sadząc akacje wokół sztachet.

Park Bednarski w Podgórzu nad Krakowem. Ok. 1884. Archiwum Muzeum Krakowa

honorowy obywatel

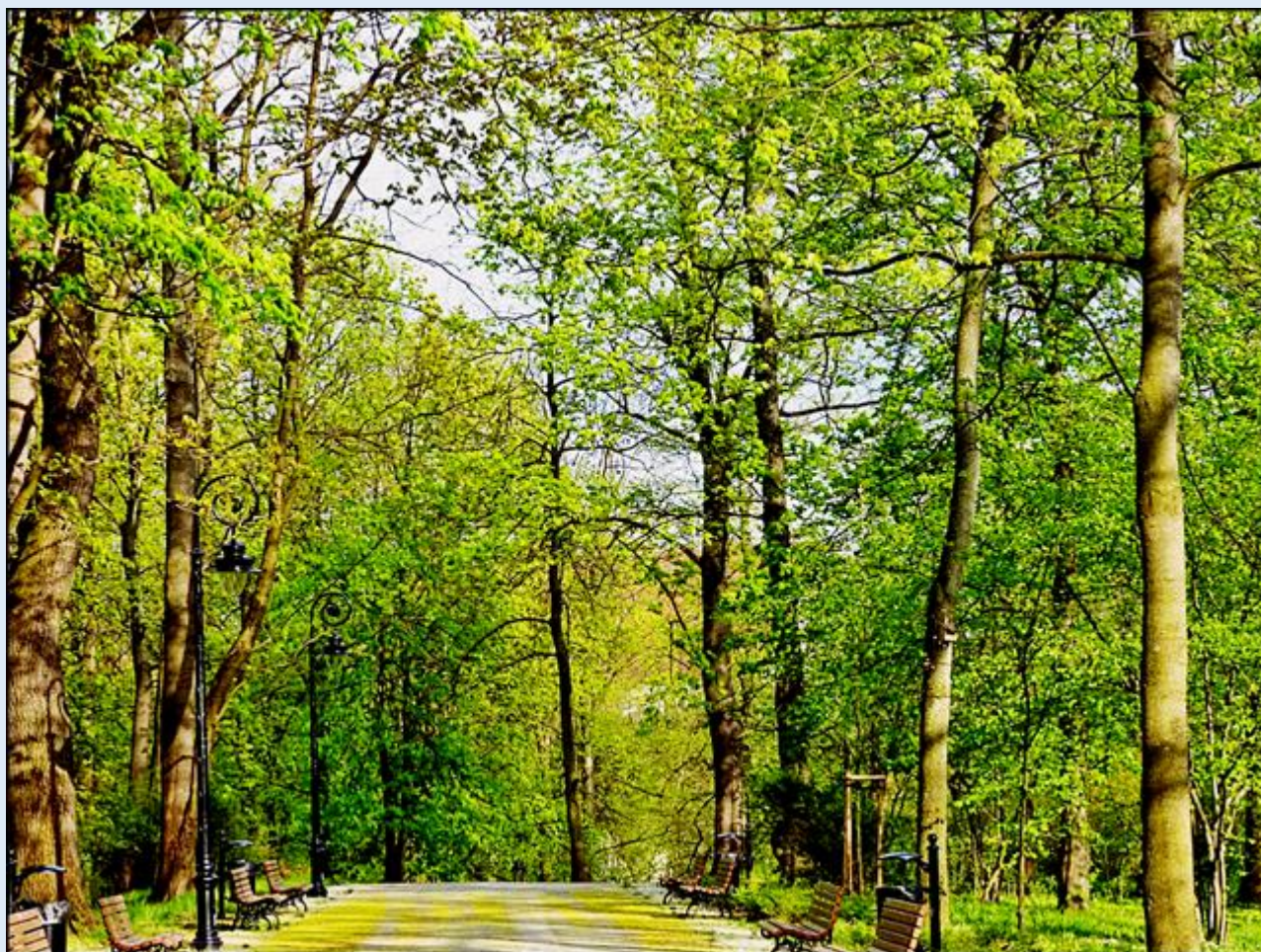

Władze miasta, widząc efekty determinacji Bednarskiego postanowiły w 1892 roku przeznaczyć część gminnego budżetu na dalsze prace nad realizacją parku.

Przez kolejne cztery lata trwały działania, których efekt podgórzanie ujrzeli 19 lipca 1896 roku. Tego dnia uroczystie otwarto podgórski Park Miejski. Jego twórca był obnoszony triumfalnie na rękach przez uradowanych podgórzan, a uroczystość opisywały nie tylko krakowskie gazety, ale nawet petersburski „Kraj”, dzięki któremu o skalnym ogrodzie dowiedziano się w północnej Rosji. W 1907, jeszcze za życia twórcy, park nazwano jego imieniem, co wówczas należało do rzadkości. 12 grudnia 1896 roku Wojciech Bednarski otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Podgórza.

Zwiedzający mogli odpoczywać w gloriety, podziwiać posadzone w alejach drzewa i krzewy, kontrastujące zielenią z bielą wapiennych skał Krzemionek, podziwiać panoramę Podgórza i Krakowa z tarasów widokowych, spacerować pomiędzy pomnikami wielkich Polaków, słuchać wielkiej orkiestry koncertującej tu w niedziele wojskowej przygrywającej w czwartki, a zimą ślizgać się na ślizgawce.

Krakowskie gazety, jak na przykład „Nowa Reforma” z 22 lipca 1896 roku, z wielkim podziwem i szacunkiem odniosły się do tego faktu, zaznaczając, że Wojciech Bednarski

pożegnany

Kaplica rodziny Bednarskich na cmentarzu Podgórskim, fot. Paweł Kuczyński, 2017

Wojciech Bednarski zmarł 23 lutego 1914 roku. Nie dożył odzyskania Niepodległości i uroczystości połączenia Podgórze i Krakowa w 1915 roku. Pogrzeb żałobcy w parku był wydarzeniem doniosłym i uroczystym, w którym brały udział organizacje społeczne, władze miasta i tłumy podgórczan.

Kondukt szedł od willi Bednarskich na Wzgórzu Lasoty, ulicą Lwowską, aż do starego Cmentarza Podgórskiego. W dniu pogrzebu zdjęta została maska pośmiertna Wojciecha Bednarskiego, która posłużyła w 1937 roku do realizacji pomnika.

Ten dzień doskonale pamiętał wnuk Bednarskiego, Józef, i tak opisuje w swoich wspomnieniach:

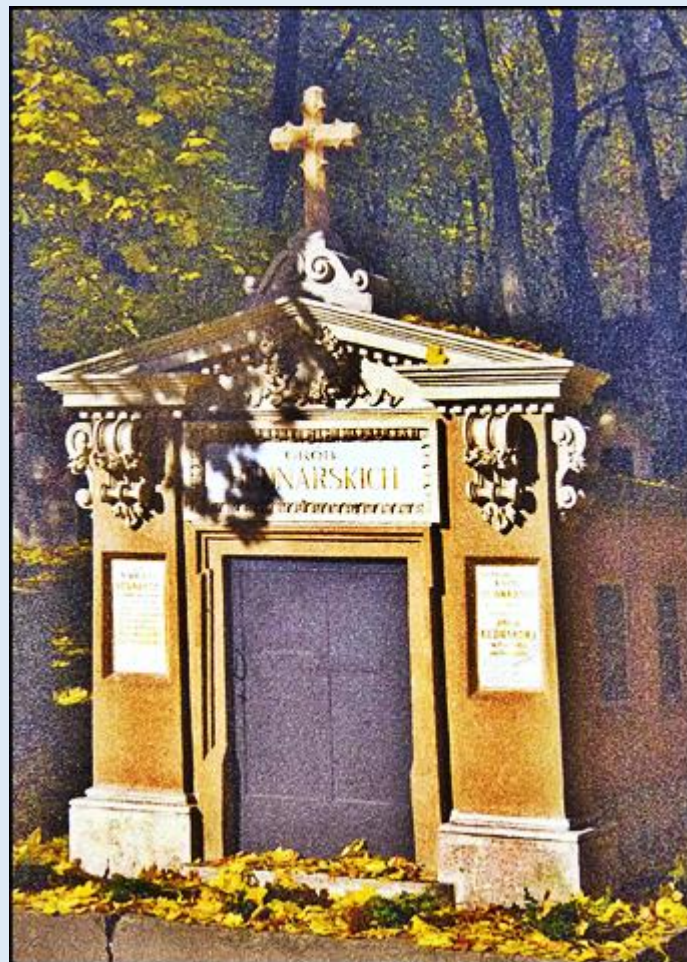
Kondukt pogrzebowy otwierała muzyka, zdejść się straży pożarnej w srebrnych hełmach, za nią następowały hufce... Sokola w rogatywkach na głowie, z piórkami „Sokola”, w szarych mundurach, potem młodzież szkolna, towarzystwo gimnastyczne sportowe, długie bardzo szeregi. Potem księża i zakonnice i wreszcie karawan zaprzeczony w 4 konie, a obok za święconym lampionami postępowali na czarno ubrani żałobnicy. Za karawanem najbliższą rodzina, potem przedstawiciele miasta ubi w złote łańcuchy. I wielkie tłumy publiczności [...].

Park Bednarski, fot. Paweł Kuczyński, 2017

WYSTAWA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Kraków Culture

Tuż za terenem ogrodu [Kościół pw. św. Józefa na ul. Zamojskiego 2](#)

zdjęcia: Jan Nitecki

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)